

نفت وانرژی

انرژی

نفت ایران ۱۰۰ سال دیر تر از عربستان تمام می شود

آمارهای اوپک نشان می دهد ایران طی ۱۲ سال گذشته بیش از ۱۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون بشکه نفت تولید کرده و ذخایر نفتی ایران بیش از ۱۰۰ سال دیرتر از عربستان تمام می شود.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، سازمان کشورهای صادرکننده نفت(اوپک) در بخشی از گزارش سالیانه خود آمار مربوط به تولید نفت توسط اعضای این سازمان از ابتدا تا پایان سال ۲۰۲۲ را منتشر کرده است.

بر اساس این آمار، از زمان اکتشاف نفت تاکنون ۵۷۲ میلیارد و ۱۱۹ میلیون و ۷۶۲ هزار بشکه نفت توسط اعضای اوپک استخراج شده که ۱۳٫۸ درصد از این رقم سهم ایران بوده است.

کل نفت استخراج شده از میدان نفتی ایران تا پایان سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۷۸ میلیارد و ۸۵۴ میلیون و ۶۴۵ هزار بشکه بوده است. ایران با این حجم برداشت به عنوان دومین تولیدکننده بزرگ اوپک شناخته شده است.

عربستان با تولید ۱۶۴ میلیارد و ۵۲۰ میلیون بشکه نفت بزرگترین تولیدکننده اوپک از ابتدا بوده است. ونزوئلا نیز با تولید ۷۰ میلیارد و ۶۴۱ میلیون بشکه نفت در رتبه سوم از این نظر قرار داشته است. کویت، عراق، امارات، نیجریه، لیبی، الجزایر، آنگولا، گابن، کنگو و گینه استوایی در رتبه های چهارم تا سیزدهم قرار گرفته اند.

بر اساس این گزارش طی ۱۲ سال گذشته یعنی از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ بیش از ۱۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون بشکه نفت در ایران تولید شده که برابر با ۳ میلیون و ۱۲۷ هزار بشکه در روز بوده است.

این گزارش کل ذخایر اثبات شده نفت ایران را ۲۰۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون بشکه برآورد کرده است که با تولید روزانه ۳ میلیون و ۱۲۷ هزار بشکه ای ۱۸۲ سال دیگر تمام می شود.

این در حالی است که ذخایر نفت کشوری مثل عربستان با تولید متوسط روزانه ۹ میلیون و ۸۴۷ هزار بشکه که طی ۱۲ سال گذشته به ثبت رسیده بیشتر از ۷۴ سال دوام نخواهد آورد. اوپک کل ذخایر اثبات شده نفت عربستان را ۲۶۷ میلیارد و ۱۹۲ میلیون بشکه برآورد کرده است.

کل ذخایر اثبات شده ۱۲ عضو اوپک به غیر از ایران ۱۰۳۵ میلیارد بشکه برآورد شده و متوسط تولید این کشورها در ۱۲ سال گذشته ۲۶ میلیون و ۷۱۹ هزار بشکه در روز بوده که با این میزان تولید، نفت اوپک تا ۱۰۵ سال دیگر تمام خواهد شد.

بندر امام خمینی (ره) نقطه قوت توسعه صادرات پتروشیمی ها است

مدیرکل بندار و دریانوردی خوزستان با اشاره به اینکه توسعه مبادلات تجاری کشور از طریق بندر امام خمینی (ره) از اهمیت بالایی برخوردار است گفت: این بندر را می توان یکی از نقاط قوت توسعه صادرات محصولات پتروشیمی دانست.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، ابوطالب گرایلو در نشست هم اندیشی با مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی که در مجتمع بندری امام خمینی (ره) برگزار شد اظهارکرد: صنعت پتروشیمی در حوزه تجارت خارجی برای کشور جایگاه ویژه ای دارد.

وی ادامه داد: باتوجه به همجواری مجتمع بندری امام خمینی (ره) و منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، همکاری و تعامل بین بخشی در مسیر رشد اقتصادی کشور همواره باید مورد توجه قرار گیرد.

مدیرکل بندار و دریانوردی خوزستان اضافه کرد: آمادگی منطقه ویژه اقتصادی بندری امام خمینی (ره) در ارائه خدمات به روند صادراتی محصولات پتروشیمی از اولویت بالایی برخوردار است.

گرایلو تصریح کرد: در همین راستا، مجموعه بندار استان خوزستان ظرفیت های لجستیکی خود را برای ارائه خدمت در اسکله های صادراتی پتروشیمی متناسب با نیاز برنامه ریزی و اختصاص خواهد داد.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی در این نشست، همجواری مجتمع بندری امام خمینی (ره) با محدوده کاری این سازمان (در شهرستان ماهشهر) را ظرفیت مهم اقتصادی و جغرافیایی عنوان کرد و گفت: این همجواری مزیت های اقتصادی قابل توجهی را برای توسعه صادرات محصولات پتروشیمی فراهم کرده است.

پیام بزرگر کاهش خام فروشی و ایجاد ارزش افزوده در محصولات تولیدی را راهبرد صنعت پتروشیمی کشور عنوان کرد و گفت: مجموع بندار خوزستان در تحقق این چشم انداز، نقش تاثیر گذاری دارد.

گروه بانکرینگ –امید اسماعیلی –

بانکرینگ، صنعتی که با بهره گیری از ظرفیت های واقعی آن می توان سالانه چند صد هزار دلار عایدی برای هر کدام از شرکت های فعال حوزه بانکرینگ ایران داشته باشند اما حالا و سال هاست که این ظرفیت ظهم را رها کرده ایم تا کشورهای همسایه اجمله امارات، قطر و عمان ان ظرفیت را دست گرفته و در این حوزه در آب های خلیج فارس جولان دهند. فجیره حالا رقیب واقعی و جدی ایران است که در حوزه بانکرینگ توانسته است گوی سبقت را ربوده و سالیانه میلیون ها دلار از این مسیر کسب درآمد می کند و این وسط ما ایرانیان فقط و فقط نظاره گر هسستیم تا کشتی های عبوری از تنگه هرمز و بندر سلخ به فجیره مراجعه و سوخت گیری کنند.

امروزه بانکرینگ خود به یک صنعت بدل شده است که در کنار تحویل سوخت خدمات گسترده دیگری نیز به کشتی ها، شناورها و خدمه آن ها ارائه می دهد. بانکرینگ می تواند به دو صورت سوخت رسانی در دریا یا استفاده از شناورهای خاص یا پهلوگیری کشتی در اسکله های سوخت رسانی انجام شود؛ هر چند که هر ۲ روش یاد شده برای سوخت رسانی کشتی ها استفاده می شود اما روش دوم یعنی پهلوگرفتن کشتی در اسکله ها و بنادر سوخت رسانی، روش متداول بانکرینگ به شمار می رود و در کنار آن ارائه دهندگان خدمات بانکرینگ از روش نخست هم استفاده می کنند. آن چه برای یک کشتی یا شناور مهم است، فرآیند سوخت رسانی با کمترین هزینه ممکن و بهترین کیفیت است، بنابراین قیمت سوخت، میزان انحراف از مسیر اصلی برای رسیدن به اسکله سوخت رسانی، سرعت عمل و غیره از مولفه های مهم و تعیین کننده در انتخاب پایانه های سوخت رسانی به شمار می آید.

با توجه به این که حدود ۷۰درصد تجارت جهانی از طریق حمل و نقل دریایی صورت می گیرد، کیفیت، قیمت، ایمنی و سهولت دسترسی به سوخت خوراک موتور کشتی های عبوری از آب ها موضوعی بسیار با اهمیت است و صنعت بانکرینگ به همه این موارد توجه دارد.

از جمله مزایای اصلی صنعت بانکرینگ می توان به اشتغال و درآمدزایی، زمینه سازی برای سرمایه گذاری، جلوگیری از مهاجرت ساکنان مناطق مجری طرح، ارتقای اعتبار و امنیت بین المللی منطقه بانکرکننده به دلیل رفت و آمد زیاد کشتی ها و جلوگیری از قاچاق نفت و گاز و فرآورده ها اشاره کرد. سالانه ۱۲ هزار کشتی در خلیج فارس رفت و آمد می کند و ظرفیت سالانه سوخت رسانی این منطقه به کشتی ها ۲۵ میلیون تن است.

طبق اعلام سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) تنها ۶ کشور وجود دارد که حدود ۶۰درصد از فعالیت بانکرینگ جهان را به عهده می گیرد. این سازمان گزارش کرد اگرچه نزدیک به ۴۰۰ بندر بانکرکننده در جهان وجود دارد، بیشتر تقاضای این فعالیت تنها در چند بندر اصلی (بندر سنگاپور، بندر فجیره امارات و بندر روتردام) متمرکز است. سنگاپور با حجم بانکرینگ سالانه ۴۲ میلیون تن متریک برای چند سال پایی سال است که بزرگترین بندر بانکرکننده جهان به شمار می رود و سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) پیش بینی می کند که این کشور در سال های آینده همچنان به عنوان بزرگترین بانکرکننده در جهان باقی می ماند. بندر فجیره امارات که مهمترین بندر حوزه خلیج فارس و دریای عمان و سومین بندر بزرگ جهان به شمار می رود، با فروش سالانه ۲۴ میلیون تن متریک سوخت در جایگاه دوم کشورهای بانکرکنده و پس از سنگاپور قرار دارد.

روتردام نیز به عنوان بزرگترین بندر اروپا، سومین

بندر بانکرکننده و سوخت رسان محسوب می شود که فروش سالانه آن ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار متریک تن است. در بندر روتردام امکان ذخیره سازی سوخت هایمانند نفت، بنزین، گازوئیل، نفت سفید، نفتا و دیگر فرآورده های نفتی وجود دارد و ظرفیت حدود هشت میلیون مترمکعبی ذخیره سازی سوخت در ۲۰ ترمینال این بندر، این امکان را فراهم کرده تا کشتی هایی که مقصدشان روتردام است یا از این منطقه عبور می کنند، برنامه سوخت گیری خود را طوری تنظیم کنند که مخازن سوخت خود را در روتردام پر کنند؛ مجموعه این شرایط، روتردام را به یکی از سه مرکز بزرگ بانکرینگ و سوخت گیری کشتی ها در دنیا بدل کرده است.

همچنین هنگ کنگ و بندر آنتورپ بلژیک چهارمین و پنجمین بنادر بانکرینگ جهان را تشکیل می دهند که میزان فروش سالیانه آن ها به ترتیب هفت میلیون و ۴۰۰ هزار و ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار متریک تن است. طبق برآورد سالانه حدود ۲۰۰ میلیون تن نفت کوره در سطح جهان به صورت بانکر به کشتی ها فروخته می شود و پیش بینی می شود که این رقم تا سال ۲۰۳۰ به ۴۰۰ میلیون تن افزایش یابد، به عبارت دیگر، ارزش سالانه بازار بانکرینگ دنیا، ۸۰ میلیارد دلار است.

اهم چالش های صنعت بانکرینگ

در ذیل به چالش های صنعت بانکرینگ ایران می پردازیم:

– مشکل تعهدات ارزی شرکت های بانکرینگ نزد بانک مرکزی: یکی از چالش های مهم در خصوص رفع تعهدات ارزی مبنای متفاوت شناسایی تعهدات ارزی فعالین اقتصادی به ویژه فعالین عرصه ی بانکرینگ توسط بانک مرکزی با توافقات و تعهداتی است که شرکت ها با دستگاه های اجرایی دولت دارند. به طور مشخص در خصوص بانکرینگ،

چالش های صنعت بانکرینگ ایران

اقتصادسراسرآمدبررسی می کند

هیچ سهم ایران از تردد ۱۲ هزار کشتی در خلیج فارس

مبنای شناسایی و اجرای رفع تعهدات ارزی برای فعالین عرصه ی بانکرینگ سامانه گمرک جمهوری اسلامی ایران است و بانک مرکزی اطلاعات مندرج در سامانه گمرک را مبنای شناسایی میزان تعهدات ارزی قرار داده است. این در حالی است که خصوص بانکرینگ آنچه مبنای فعالیت شرکت های بانکرینگ براساس توافقات صورت گرفته این شرکت ها با وزارت نفت است، تسهوی تعهدات بر مبنای ارزش دلاری و انعکاس آن در سامانه ی ثامن است. این تفاوت در مبنای شناسایی باعث شده است که شرکت های مختلفی از منظر وزارت نفت تعهدات ارزی خود را انجام داده باشند، با این حال به دلیل اینکه بانک مرکزی اطلاعات مندرج در سامانه گمرک را مبنای شناسایی میزان تعهدات ارزی قرار می دهد شرکت ها با چالش های عديده ای مواجه باشند.

–عدم وجود انگیزه کافی در شرکت ملی نفت ایران برای تحقق اهداف برنامه توسعه در خصوص بانکرینگ و عدم وجود ظرفیت کافی برای تولید سوخت کم سولفور ۰.۵ درصد در کشور

–عدم تفکیک مسئولیت های سازمان های مرتبط –عدم شفافیت ساختار حقوقی سرمایه گذاری در بنادر و کاهش انگیزه سرمایه گذاری بخش خصوصی –مداخلات حاکمیتی مانند قیمت گذاری های

دستوری علیرغم تأکید قوانین بالادستی بر حضور بخش خصوصی در صنعت بانکرینگ –تغییرات روبه های تخصیص و قیمت گذاری

سوخت بانکرینگ با تغییرات دولت ها –ریسک های ایجاد شده به علت تحریم ها این مواردی که به اختصار به آن پرداختیم چالش های پیش روی صنعت بانکرینگ ایران بود صنعتی که با بهره گیری از ظرفیت های واقعی آن می توان سالانه چند صد هزار دلار عایدی برای هر کدام از شرکت های فعال حوزه بانکرینگ ایران داشته باشند.

جدول ۲۱

افقی:

۱-قله- داستانی از جان

کریستوفر، نویسنده علمی تخیلی انگلیسی

۲- حرف راست نمی زند-

هیجان انگیز- قابل شنیدن

۳- سنگسار کردن- از

اجزای پیراهن- استقبال

۴-اراده- ماه دهم قمری-

سبیل- چوب خوشبو

۵- از پرندگان شناگر-

مباح- قسمتی از زمان

۶- دیوانگی- پیاله، جام-

استحکام

۷- پول عربستان- اشاره-

قهرمان داستان ایلید

۸- گریستن- از بازی های

قدیمی دورهمی های

خانوادگی- پدر بزرگ

۹- خواهش نفسانی-

خواهش- گورشکاف

۱۰- اصلاح عکس پس

از ظهور- جسارت- خط

منشور کورش

۱۱- مصیبت- سرکرده-

دوم

۱۲- کمبود آن موجب

بیماری گواتر می شود-

آتش- پایگاه و منزلت- از

الفای انگلیسی

۱۳- وسیله بالا رفتن-

زمزمه کردن- کم وزن

۱۴- نوعی تسهیلات بانکی-

محل نصب رادار-ضمیمه شدن

۱۵- یکی از دو برادر مخترع

هوایما- تخم گیاه

عمودی:

۱- نام درختی در آسمان

هفتم- میل و گرایش

شدید- تهیدست

۲- مترجم- نرم افزاری برای

کارهای گرافیکی

۳- روز عرب- صداقت

عامیانه- به رو خوابیده

۴- تکرار حرفی- قابل اجرا-

بسیار بخشنده

۵- گردنه- قوای نظامی یک

کشور- پیروی کردن

۶- گوزن مینیاتوری

گیلان- تحت- دستمال

۷- بناهگاه- حلقه های

فلزی به هم پیوسته-

مسایو

۸- گله چهارپایان- شهری

در خوزستان- از حروف

یونانی

۹- سوره بیستم قرآن-

دلداده خسرو- گندمگون

۱۰- آنزیم لوزالمعده-

آهن ریا- رشته چاه های

متوالی که به سفره آب

زیرزمینی وصل است

۱۱- مزدور- واحد شمارش یخ-

هشتم

۱۲- گل خیری- پیشوا- مخالف

۱۳- درخت همیشه سبز- گدا-

آسمان

۱۴- عنوانی برای صدا و سیمای

کشورمان- راه عمومی شهر

۱۵- نتیجه و محصول نهی کننده-

داستانی نوشته هوشنگ مرادی

کرمانی

* ۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

* ۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	خ	ن	ت	گ	م	ش	ا	ج	د	ه	ر	ز	س	ی
۲	ا	د	م	ت	ن	خ	س	ی	ز	ه	ر	د	ج	ش
۳	ی	ز	ه	ر	د	ج	ش	ا	م	ت	ن	خ	س	ی
۴	م	ش	ا	ج	د	ه	ر	ز	س	ی	ز	ه	ر	د
۵	ر	د	ج	ش	ا	م	ت	ن	خ	س	ی	ز	ه	ر
۶	ت	گ	م	ش	ا	ج	د	ه	ر	ز	س	ی	ز	ه
۷	ا	د	م	ت	ن	خ	س	ی	ز	ه	ر	د	ج	ش
۸	ی	ز	ه	ر	د	ج	ش	ا	م	ت	ن	خ	س	ی
۹	م	ش	ا	ج	د	ه	ر	ز	س	ی	ز	ه	ر	د
۱۰	ر	د	ج	ش	ا	م	ت	ن	خ	س	ی	ز	ه	ر
۱۱	ا	د	م	ت	ن	خ	س	ی	ز	ه	ر	د	ج	ش
۱۲	ی	ز	ه	ر	د	ج	ش	ا	م	ت	ن	خ	س	ی
۱۳	م	ش	ا	ج	د	ه	ر	ز	س	ی	ز	ه	ر	د
۱۴	ر	د	ج	ش	ا	م	ت	ن	خ	س	ی	ز	ه	ر
۱۵	ت	گ	م	ش	ا	ج	د	ه	ر	ز	س	ی	ز	ه

از جدول شماره ۷۰